

PELITA VERHALENWEDSTRIJD 'DE OORLOG DICHTBIJ'

De voltallige jury in de tuin van Museum Sophiahof met v.l.n.r. Stefanie Hehalatu, Adrian van Dis, Reggie Baay, Alies Boenders en Rocky Tuhuteru.

Onze oproep om een verhaal in te sturen voor de Verhalenwedstrijd 'De oorlog dichtbij', leverde ongeveer veertig inzendingen op. Voor een eerste Verhalenwedstrijd zijn we daar, als Stichting Pelita, heel tevreden over. Het laat niet alleen zien dat het 'zwijgen' van de eerste generatie door de naoorlogse generaties doorbroken wordt, maar ook dat er nog steeds genoeg verhalen te vertellen zijn.

De openhartigheid waarmee inzenders hun persoonlijke verhaal vertelden, was ontroerend. De meeste verhalen gingen over de Japanse bezetting en de interneringskampen, de bersiap, de eerste jaren in Nederland en de impact van soms zeer traumatische gebeurtenissen. Een enkeling beschreef het leven van 'buitenkampers' en opvallend: een aantal verhalen ging over eten.

Het juryberaad

Over het algemeen was de jury, bestaande uit Adriaan van Dis, Reggie Baay en Stefanie Hehalatu, regiocoördinator Zuid van Stichting Pelita, zeer te spreken over het niveau van de ingezonden verhalen (en een gedicht). Over de inhoud merkten ze tijdens het juryberaad op dat er diversiteit was in de perspectieven en er hier en daar zinnigjes in de verhalen te vinden waren die je rustig kunt omschrijven met 'literair hoogstaand'.

Maar ook een puntje van kritiek: de meeste verhalenschrijvers leken er zomaar vanuit te gaan dat de lezer wel kennis zou hebben van de historische kaders waarin de beschreven gebeurtenissen plaatsvonden. Deze voorkennis is echter niet vanzelfsprekend bij de jongere generatie, zo merkte een van de juryleden op. En juist deze generatie is op zoek naar verhalen om dit verleden en de betekenis voor het nu, te doorgronden. Bijzinnigjes zoals 'Vlak na de Japanse capitulatie in augustus 1945' of 'Sinds de Japanse bezetting in 1942' zouden al helpen.

En hiermee kwam nog iets opborrelen tijdens het juryberaad: waar de wat oudere juryleden over een aantal inzendingen opmerkten 'Dat verhaal heb ik al zo vaak gehoord', was het jongste jurylid het hier totaal niet mee eens. 'Veel verhalen zijn voor jongeren nieuw. Dus met die ogen moeten we ook naar de inzendingen kijken.' Aldus geschiedde.

Kortom, het juryberaad was hier en daar scherp, maar de leden zijn toch in vrij korte tijd unaniem tot vijf winnaars gekomen. Hun verhalen leest u (in alfabetische volgorde van hun achternaam) in deze Pelita Nieuws. We feliciteren de winnaars van harte voor hun inzet en we bedanken natuurlijk alle inzenders voor hun inspanningen. Pelita zal in overleg met de overige inzenders bekijken of hun verhalen op de website van Stichting Pelita geplaatst kunnen worden.

Maar nu eerst de winnaars, met een paar korte opmerkingen uit het juryberaad:

'De oorlog van mijn moeder in mij' door Marianne des Bouvrie

Mooi en helder opgeschreven verhaal over intergenerationele overdracht van oorlogstrauma's. Formuleren als 'De jas die ik had aangetrokken en die niet de mijne was, liet ik in stukjes van mij af vallen', maken indruk. Het laat zien hoe ook de naoorlogse generaties heling zoeken en het belang van aandacht hiervoor.

'Het buitenkamp op de gang' door Rody van Calck

De schrijver is in staat om met een enkele zin veel te zeggen, het is zeer beeldend opgeschreven en de digitale link naar een muziekstuk origineel. Ook mooi dat er over de lastige positie van buitencampers wordt verteld. En opmerkelijk: het bevat een passage waarin wordt afgeweken van het algemene beeld dat doorgaans over de Japanse bezetter wordt neergezet.

'Bloemen op het graf van mijn opa' door Angelique Ende

De lezer wordt op indringende wijze deelgenoot van een persoonlijke zoektocht met een aansprekend begin en einde. Ook dit verhaal kent mooie passages zoals 'Daar waar mijn moeder stil bleef kwam het verhaal via archieven tot leven'. Daarmee wordt goed samengevat wat de betekenis van archieven, onderzoek feitelijke kennis is. Het geef troost.

'Mijn zoektocht' door Ronald Poetiray

Een herkenbaar verhaal met veel feiten waarin verleden en heden een plaats krijgen. Het relaas van een vader die voor 'volk en vaderland' streed en voor wie erkenning lange tijd uitbleef door de Nederlandse bureaucratie, komt heel authentiek over. Treffend is het einde waarin de schrijver aangeeft nog steeds niet precies te weten wat het 'Indisch gevoel' is.

'De oorlog dichtbij' door Romeo Tuinman

Een inzending met een spannend begin en mooie beschrijving van de zoektocht naar het verzwegen verleden. Een verhelderend verhaal ook voor de jongere generatie over hoe het zwijgen over het oorlogsverleden van invloed kan zijn. Mooi hoe 'de hutkoffer met herinneringen op een kiertje' wordt gezet.